

Notulen boomgaardbezoek Middenbeemster, 20 september 2018, 12:00 – 16:00h

Locatie: Collectieboomgaard, Volgerweg 26, 1462 HR Middenbeemster.

Aanwezig: CV (vz POM), CD (publiciteit POM), AvS (gastvrouw en POM-lid), NB (Kasteeltuinen Assumburg), WdH, EP, HR, WvD, OB, GdK, JZ, JzvdB, BvL (fotograaf), HH, TJ, MvL, AK, MR (vz en notulist).
Afgemeld: LD, VOF

We zijn te gast bij de collectieboomgaard van de POMologische vereniging Noord Holland, het weer is erg goed voor eind september, dus we zitten buiten in de boomgaard, tussen de bomen. We worden verwelkomd met koffie en thee, en al voor de vergadering begonnen is, dwaalt een heel aantal mensen af naar de fruitbomen, om die te bekijken.

Opening

Iedereen wordt met zachte hand naar de vergadertafel gedirigeerd. TJ heet iedereen welkom in de POM boomgaard en licht het programma voor de dag toe. Daarna opent de vz. de vergadering en zijn we begonnen.

Vaststellen agenda.

AK heeft twee punten, komen bij WVTTK aan de orde.

Notulen 8 augustus 2018.

Worden ongewijzigd goedgekeurd en zijn daarmee definitief.

Kort overzicht van de stand van zaken m.b.t. inventarisatie.

In de voorjaarsvergadering van 27 februari is besloten om rond 1 juni alle inventarisaties rond

te hebben. Dat is niet helemaal gelukt, en nu wordt van iedereen gevraagd hoever men gevorderd is. MR trapt af en zegt dat de Boomgaard Acht qua naamgeving compleet is, maar dat het vinden van de herkomst van het materiaal tegenvalt. Van de oude bomen in Acht zal die waarschijnlijk nooit achterhaald worden. Er moeten nog accessie-nummers aan de bomen toegekend worden en de referenties naar beschrijvingen zijn nog niet ingevuld.

WdH heeft een collectie van ca. 200 rassen die voor een deel een schaduwcollectie is van die van Rein Baars. De bomen uit de collectie van Wouter Tigges hebben veelal twee rassen op een stam, met veel ontbrekende labels, zodat het een behoorlijk uitzoekwerk is om te vinden wat wat is. EP heeft een collectieboomgaard van ca. 200 rassen fruit, deels afkomstig van "Peren Piet", waarvan ca. 60 appelrassen. Ze heeft die boomgaard nog niet zo lang en probeert die nu in kaart te brengen. HR heeft ca. 125 appelrassen op diverse lokaties in deelcollecties ondergebracht, ca. 1/3 daarvan is nu in het invulformaat ingevuld en dat is onderweg naar TJ. WvD zegt dat de collectie in Randwijk ondertussen de best onderzochte collectie van Nederland is (*kan ook wel, naar 5 bezoeken van het NFN*), en alle informatie daaromtrent is nu in de lijst ingevuld en ligt bij TJ. JZ heeft een complete lijst gemaakt, maar de accessie-nummers ontbreken nog, die moeten nog aangemaakt worden. MR biedt aan daarbij te helpen. TJ heeft de lijst van de POM al een tijdje compleet en die wordt nu op jaarbasis geupdate. TJ heeft de drie meest complete datasets (POM, NPV en Randwijk) samengebond in de NFN-lijst. De overige data van iedereen worden t.z.t. daaraan toegevoegd. De lijst van Frederiksoord, onderhouden door MvL, is compleet en wordt ook op jaarbasis onderhouden. GvS heeft na de hagelbui in 2016 een top-200 gemaakt van zijn appelbomen, en die omgeent op hoogstammen en uitgeplant. Zijn lijst is nu volledig, alleen de accessie-nummers uit de oude appeldatabase moeten nog overgezet worden op de nieuwe bomen. WvD verduidelijkt dat accessie-nummers gekoppeld zitten aan het genetisch materiaal, dus als een boom omgeent wordt, blijft het accessie-nummer hetzelfde. Pas als er nieuw genetisch materiaal gebruikt wordt, wordt er een nieuw accessie-nummer toegekend. GvS gaat zelf kijken of hij die koppeling vlot gemaakt krijgt, MR biedt aan daarbij te helpen. AK heeft geprobeerd data uit zijn database in een excel sheet te stoppen, en dat is niet goed gegaan, zodat alle informatie handmatig omgezet moet worden naar het invulformaat. TJ biedt aan daarbij te helpen, WvD wil ook wel meekijken om e.e.a. op te lossen. Van ongeveer de helft van zijn bomen is nu de informatie beschikbaar, die wordt alvast aan TJ doorgegeven. MR heeft schriftelijke informatie van JdS van het Fruitteeltmuseum ontvangen, verwerkt die in een excel sheet en die gaat dan ook naar TJ. De data van het PGL zijn nog redelijk summier (alleen aantallen bomen, globale lokatie, geen herkomstdata), die wordt wel meegenomen, maar voor nu kunnen we er nog niet zoveel mee. De data van de VOF worden meegenomen in de NFN lijst en ook de erfgoedstatus zoals door de VOF aangegeven wordt in de eindbeoordeling van deze status ingebracht.

Het streven is nu om in elk geval eind 2018 alle informatie bij TJ te hebben liggen. Tevens willen we de volgende vergadering alvast een slag te maken op het gebied van de vaststelling van de erfgoedstatus van de diverse rassen, zodat we op de volgende vergadering (waarschijnlijk ergens in oktober/november) een eerste schifting kunnen maken. Dat betekent dat iedereen voor zijn eigen collectie alvast daarover na moet gaan denken.

Nieuwe leden NFN

MR stelt voor om MW van "Op goede grond" toe te laten als nieuw lid. In tegenstelling tot

eerdere berichten is MW geen voltijds boomkweker, maar meer iemand die probeert oude fruitrassen te behouden. De vergadering is verdeeld m.b.t. toelating. De vraag is in hoeverre haar collectie nieuw materiaal bevat dat niet ook al bij anderen te vinden is. Dit zou alleen meer werk opleveren en niet per se meer diversiteit in de totale collectie van het NFN. Marcel brengt in dat MW veel materiaal betreft van een lokale verzamelaar in Rijsbergen, en op die manier nieuw, nog onbekend materiaal zou kunnen leveren. Dit wordt als zeer interessant opgevat, maar een uiteindelijke beslissing tot toelating is nog niet gevallen. OB zegt dat zij al in een andere tak van de Oerakker actief is.

Noot van de notulist: Kunnen we MW niet uitnodigen voor de Algemene jaarvergadering van de Oerakker? En er is een Zeeuwse club "Op goede gronden" actief binnen de Oerakker, dat is dus een andere dan "Op goede grond" in Rijsbergen.

LiveSEED project, meedoen of niet?

MR heeft contact gehad met Alexandra F van het Horizon2020 LiveSEED project, en uitgelegd wat het NFN is en doet. Volgens Alexandra kunnen wij als NFN zeer interessant zijn voor LiveSEED, op het gebied van oude appelrassen die mogelijke belangrijke resistenties hebben en daardoor geschikt zijn voor biologische teelt. Zij stuurt daarom een Letter of Interest, door ons in te vullen en te retourneren, zodat we in het vizier komen van mensen binnen LiveSEED. Op korte termijn hebben we zelf geen direct belang bij dit project, maar het kan goed helpen als opstap naar deelname in meer internationale projecten. We zullen daarom de letter of interest ingevuld naar de projectleider sturen, dan houden we in elk geval contact en zijn er misschien mogelijkheden in de toekomst.

WVTTK/Rondvraag.

OB: Eind augustus 2019 is in België een bijeenkomst/congres van de save foundation, een organisatie die op Europese schaal behoud van biodiversiteit in landbouw gewassen en -dieren nastreeft (<http://www.save-foundation.net/en/>). Willen we daar als NFN ook aan deelnemen? Het klinkt interessant, er is nog geen haast bij, we zullen op de voorjaarsvergadering een beslissing nemen over deelname.

AK wil graag bij elke vergadering in het seizoen een determineersessie doen, iedereen brengt zijn (onbekende) fruit mee, en ter plekke wordt er gezamenlijk naar gekeken, althans, dat is het voorstel. Iedereen is daar positief over, en na de vergadering wordt de daad bij het woord gevoegd.

AK heeft een Present van Engeland van de boom geplukt en vertelt daarbij het verhaal dat deze appel bij een moleculaire studie uit Brogdale op alle daar geteste punten matcht met de Lady's Finger of Lancaster. In tegenstelling tot wat tot nu toe gedacht wordt, zou het dus weleens een Engelse appel kunnen zijn, en geen Nederlandse.

Noot van de notulist: Ik heb het even nagezocht in Smith: The National Apple register of the UK (1971), de Lady's Finger of Lancaster is voor het eerst beschreven in 1824, de Present van Engeland in 1864. Qua timing zou het dus kunnen. HH vraagt terecht of de boom van de Lady's Finger of Lancaster ook die typische topdrager is, en dat typische slappe hout heeft. Die informatie is niet bekend. De beschrijving in Hogg: The fruit manual (1884) geeft in elk geval geen uitsluiting. Bunyard: A handbook of hardy fruits (1920) zegt alleen dat de Lady's Finger een goede groeier is ("vigourous"), maar geeft verder geen details over de boom.

Datum volgende vergadering:

Er wordt voorgesteld om die te laten samenvallen met de najaarsvergadering van de Oerakker, begin november. De exacte datum is nog niet bekend. Dan hebben we 's morgens een algemeen deel voor de hele Oerakker, en 's middags een specifieke bijeenkomst van het NFN.

Lunch, aangeboden door POMologische vereniging Noord-Holland.

Terwijl we van een erg goed verzorgde en overvloedige lunch genieten, vertelt GdK een verhaal over het ontstaan van de POM boomgaard en de manier waarop de beheerd en uitgebreid wordt.

Bezoek boomgaard POMologische vereniging Noord-Holland.

We zitten er middenin, iedereen gaat, gewapend met een rassenlijst, op pad om diverse appel- en perenrassen te bekijken.

Determineerronde.

AK, JZ, HR en MvL brengen meegebrachte fruitrassen ter tafel, en beginnen gezamenlijk te puzzelen om uit te zoeken wat het allemaal is. GdK loopt af en toe de boomgaard in om wat referentiemateriaal aan te dragen. Enkele fruitrassen worden zo van een (vermoedelijke) naam voorzien. De sessie bevat dermate goed, dat ter plekke besloten wordt om in het najaar nog een determineersessie te doen, rond half oktober. I.v.m. agenda's van diverse mensen is een donderdag de meest geschikte dag in de week. TJ stelt voor om op 11 of 18 oktober bij hem te komen voor deze sessie. De definitieve datum wordt via mailwisseling vastgelegd.

Sluiting

De vergadering op lokatie is door iedereen als erg positief ervaren en smaakt naar meer. De organisatoren van de POM worden hartelijk bedankt voor hun zeer geslaagde inspanningen. We gaan kijken hoe we dit in de toekomst verder uitwerken.